

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक:- संकीर्ण २७१८/प्र.क्र.०९/१अ,
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व
मत्स्यव्यवसाय विभाग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय (विस्तार),
मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- १२ डिसेंबर, २०१८.

विषय :- तालुका बीजगुणन केंद्र, नालेगांव व सावेडी, जि. अहमदनगर या प्रक्षेत्राच्या नालेगांव येथील सर्व्हे क्रमांक १९५ मधील २५.२६ हेक्टर आणि सावेडी येथील सर्व्हे क्रमांक २२५, २२६, २०८/२ब/पै२ मधील ५.६५ हेक्टर, अशा प्रमाणात एकुण ३०.९१ हेक्टर भौगोलिक क्षेत्रापैकी १० एकर जमिन महसूल व वन विभागाकडे प्रत्यार्पित करण्याबाबत.

ज्ञापन:-

अहमदनगर शहरामध्ये ३०० बेडचे अद्ययावत कामगार हॉस्पिटल उभारण्यास केंद्रीय श्रम व रोजगार मंत्री, भारत सरकार यांनी तत्त्वतः मान्यता दिलेली आहे. सदर हॉस्पिटल उभारणीसाठी महाराष्ट्र शासनाने जागा उपलब्ध करून द्यावी, असे केंद्रीय श्रम व रोजगार मंत्री, भारत सरकार यांनी सूचित केलेले आहे. त्यानुसार मा. श्री. दिलीप गांधी, लोकसभा सदस्य यांनी जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांच्याशी चर्चा केली असता त्यांना असे कळाले की, "अहमदनगर महानगरपालिका हद्दीमध्ये राज्य शासनाच्या कृषि विभागाची नालेगांव मंडळातील गट क्रमांक १९५ व सावेडी मंडळातील गट क्रमांक २२६ मधील जमीन गेल्या काही वर्षांपासून पडीक अवस्थेत आहे." सदरची जमिन औद्योगिक क्षेत्रालगत असल्याने तेथे कामगार हॉस्पिटल उभारल्यास औद्योगिक क्षेत्रातील कामगारांना व परिसरातील गरिब जनतेला फायदा होईल. अहमदनगर शहरात १० एकर जमिन विना मोबदला उपलब्ध झाल्यास कामगारांची राज्य विमा संस्था स्वतःच्या खर्चावर हॉस्पिटलची उभारणी करेल, असे श्रम रोजगार मंत्रालय, भारत सरकार यांनी आश्वासन दिलेले आहेत. यानुषंगाने अहमदनगर महानगरपालिका हद्दीतील सदर १० एकर जमिन जिल्हा प्रशासनाकडे हस्तांतरित करण्याची विनंती मा. श्री. दिलीप गांधी, लोकसभा सदस्य यांनी दिनांक ०४/१०/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये केलेली आहे.

तालुका बीजगुणन केंद्र, नालेगांव व सावेडी, जि. अहमदनगर या प्रक्षेत्राचे नालेगांव येथे सर्व्हे क्रमांक १९५ मध्ये २५.२६ हेक्टर आणि सावेडी येथे सर्व्हे क्रमांक २२५, २२६, २०८/२ब/पै२ येथे ५.६५ हेक्टर, अशा प्रमाणात एकुण ३०.९१ हेक्टर भौगोलिक क्षेत्र असून सदर जमिन ही भुसंपादीत जमीन आहे. तसेच, सदर जमिन कृषि विभागाच्या कब्जे हक्कात आहे.

सदर क्षेत्रापैकी सर्व्हे क्रमांक २०८/२ब/पै२ येथील ०.८८ हेक्टर प्रक्षेत्रावर जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय, प्रकल्प संचालक आत्मा कार्यालय, मृद चाचणी प्रयोगशाळा, जैविक किड नियंत्रण प्रयोगशाळा, उपविभागीय कृषि अधिकारी कार्यालय, तालुका कृषि अधिकारी कार्यालय, तालुका बीजगुणन कार्यालय व कृषि विभागाची इतर कार्यालये आहेत. तसेच, ०.८० हेक्टर प्रक्षेत्रावर रोपवाटीका कार्यान्वयित करण्याकरीता मातृवृक्षाची लागवड करण्यात आलेली आहे. उर्वरीत २९.२३ हेक्टर प्रक्षेत्र वहितीखाली आणण्यात आलेले असून तालुका बीजगुणन प्रक्षेत्रावर मोठ्या प्रमाणावर बिजोत्पादनाचा कार्यक्रम घेण्यात येतो.

तसेच, २.०० हेक्टर प्रक्षेत्रावर राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत आदर्श रोपवाटीका स्थापन करण्याचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे. सदर प्रक्षेत्रावर गांडूळ खत प्रकल्प कार्यान्वयीत आहे. प्रात्यक्षिक प्रकल्पाकरीता शेडनेट व पॉली हाऊस उभारणीचे काम सुरू आहे. **नविन कृषि धोरणानुसार या प्रक्षेत्रावर कृषि चिकित्सालयाची स्थापना करण्यात आलेली आहे.** सदर प्रक्षेत्रावर एक विहिर आणि एक बोअरवेल अशी सिंचन सुविधा उपलब्ध आहे. सदर प्रक्षेत्रावर ताग, मका, बाजरी, ज्वारी, हरभरा इत्यादी पिकांचे बिजोत्पादन कार्यक्रम राबविण्यात येतात.

राज्यात एकूण ३५७ तालुके असून तालुका बिजगुणन केंद्र/ अन्विक्षा नि प्रात्यक्षिक प्रक्षेत्रांची संख्या केवळ १९२ इतकी आहे. तालुका बिज गुणन केंद्राच्या जमिनी या तालुक्यांचा विकास होताना शहरी भागात आल्याने विविध खाजगी, व्यापारी, सहकारी, शासकीय, निम शासकीय, संस्थांकडून तालुका बिजगुणन केंद्रांच्या जमिनींची मागणी वेगवेगळ्या प्रयोजनासाठी करण्यात येत आहे. **तालुका बीज गुणन केंद्र व कृषि चिकित्सालयाच्या शासकीय जमिनी कृषक अथवा अकृषक प्रयोजनासाठी खाजगी अथवा इतर कोणत्याही संस्थेस न देण्याचा धोरणात्मक निर्णय शासनाने दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०११ रोजीच्या शासन परिपत्रकानुसार घेतलेला आहे.**

महसूल विभागाच्या दिनांक ८.९.२००८ रोजीच्या शासन परिपत्रकानुसार महसूल व वन विभागाच्या परवानगीशिवाय जमीन हस्तांतरणावर निर्बंध घालण्यात आलेले आहेत, तसेच शासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या शासकीय जमिनीसंदर्भात अशा जमिनींची शासकीय विभागांना आवश्यकता नसल्यास, त्या विभागाने अशा जमिनी, महसूल विभागाच्या सहमतीने महसूल विभागाकडे प्रत्यार्पित करणे आवश्यक आहे.

मा.सर्वोच्च न्यायालयातील भास्कर पिल्ले विरुद्ध केरळ सरकार या न्यायालयीन प्रकरणातील निर्देशानुसार एका सार्वजनिक प्रयोजनासाठी उपयोगात असलेल्या जमिनीचा सदर प्रयोजनार्थ उपयोग होत नसल्यास एखाद्या अन्य सार्वजनिक प्रयोजनार्थ अशी जमिन वर्ग करण्याचे अधिकार शासनाकडे निहित आहेत.

यानुषंगाने अहमदनगर शहरामध्ये ३०० बेडचे अद्ययावत कामगार हॉस्पिटल उभारल्यास औद्योगिक क्षेत्रातील कामगारांना व परिसरातील गरिब जनतेला फायदा होणार असल्यामुळे अहमदनगर महानगरपालिका हद्दीतील तालुका बीजगुणन केंद्र, नालेगांव व सावेडी, जि. अहमदनगर या प्रक्षेत्राच्या एकूण ३०.९१ हेक्टर भौगोलिक क्षेत्रापैकी १० एकर जमिन जिल्हा प्रशासनाकडे हस्तांतरीत करणे योग्य राहिल या मताच्या आधारे विशेष बाब म्हणून १० एकर जमिन जिल्हा प्रशासनाकडे हस्तांतरीत करण्याकरीता महसूल व वन विभागाकडे प्रत्यार्पित करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे. त्यानुषंगाने, सदर जमीन महसूल व वन विभागाकडे प्रत्यार्पित करण्यात येत आहे.

महसूल व वन विभागाच्या आदेशानंतर जमिन वाटप करताना जमिनीचा निश्चित कोणता हिस्सा प्रत्यार्पित करावयाचा आहे, या संदर्भात जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, अहमदनगर यांच्या सल्ल्याने, जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांनी जमिनीचे आरेखन निश्चित करून व मोजणी करून जमिन हस्तांतरणाबाबतची कार्यवाही करावी.

हे ज्ञापन, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेले आहे. त्याचा संगणक सांकेतांक २०१८१२१२१७०४२४०२०१ असा आहे. हे ज्ञापन डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
३. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर.
५. संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक.
९. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, अहमदनगर.
१०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, अहमदनगर.
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.

प्रत, माहितीकरीता सादर,

१. मा.मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. उप सचिव (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. कृषि विभागातील सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
६. निवडनस्ती (कार्यासन १-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.